

## Täysistunto

### Keskiviikko 11.1.2023 klo 14.00—17.48

#### 8. Lakialoite laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 30/2022 vp Sebastian Tynkkynen ps ym.

##### *Lähetekeskustelu*

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan ensi alkuun 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Aloitteen ensimmäinen al-lekirjoittaja, edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

##### *Keskustelu*

**15.27 Sebastian Tynkkynen ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Mistä suomalaiset olisivat valmiita leikkaamaan? Tätä kysellään nyt kansalaisilta tiuhaan, sillä valtiolla on menoja yksinkertaisesti aivan liikaa tuloihin nähden. Jotain on pakko saada säästettyä. Kun suomalaiskodeissa on haastavina aikoina ollut pakko säästää euroja energiaan, on säästäminen aloitettu sieltä, missä se kirpaisee kaikista vähiten. Tätä järkevää toimintatapaa kannattaa noudattaa myös valtion tasolla. Se auttaa meitä välttymään siltä, että joutuisimme leikkaamaan pakon edessä sieltä, missä säästöt tekisivät kipeintä: kouluista, terveydenhuollosta, hyvinvoinnista.

Esittelen nyt yhden, paljon vähemmän kirpaisevan säästökohteen, jonka toin tähän saaliin lakialoitteen muodossa.

Vuonna 2021 Yleisradion haukkaamat kulut olivat massiiviset 508 miljoonaa euroa. Suuret menot katettiin lähes kokonaan Yle-veron kautta kerättävillä tuloilla. Kulujen suunta on viime vuosina sojottanut ylöspäin: esimerkiksi vuoteen 2017 verrattuna vuosittaiset kulut ovat paisuneet yli 40 miljoonalla eurolla. Kaiken kukkuraksi valtiovarainministeri on arvioinut, että Ylen vaatima rahapotti kasvaa myös tulevana vuosina. Rahan tarpeen arvioidaan karkaavan jo yli 610 miljoonaan euroon vuonna 26, mikä luonnollisesti aiheuttaisi nousupainetta myös suomalaisilta kerättävää Yle-veroa kohtaan. Kun valtiontaloutta on pakko korjata, on menojakin pakko laittaa tärkeysjärjestykseen. Se tarkoittaa, että myös Yleisradion veroeurojen nielemistä on tarkasteltava nykyistä kriittisemmin. Kuluja on saatava taitettua päinvastaiseen suuntaan nykyisestä.

Arvoisa herra puhemies! Muuttuneessa mediakentässä kulujen karsimiselle löytyy vahvat perusteet sekä edellytykset. Vastaavaan tilanteeseen on herätty esimerkiksi Isossa-Britanniassa, jossa budjetin paisuttamisen sijaan maan perinteikkäästä yleisradiosta BBC:stä kansalaisille aiheutuvia kuluja suunnitellaan tulevana vuosina kevennettävän.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

Yleisradiolla on oma tärkeä tehtävänsä, jonka ytimessä on suomalaisten riippumattoman tiedonsaannin turvaaminen tilanteessa kuin tilanteessa. Näillä tarpeellisillakin osaluilla verorahojen käytön pitää kuitenkin olla kohtuullisissa mitoissa. Jotta Ylen toiminta ja siihen liittyvä veroeurojen käyttö pysyvät ajassa mukana, on sitä koskevaa lakia tarkasteltava aina siinä ajassa, jossa elämme. Jos Yleisradiolle on aiemmin määrätty laissakin tehtävä, joka vuosien kuluessa on tullut tarpeettomaksi, pitää lakia päivittää sen mukaisesti. Muutoin meille käy niin, että Yleisradio jatkaa laajenemistaan sellaisille sektoreille, joissa sen toiminta ei ole enää järkevää verorahojen käyttöä. Silloin kulut sen kuin kasvavat. Samalla Yle jää pyörimään näille sektoreille, joissa se on viemässä tilaa sellaisilta toimijoilta, jotka harjoittavat toimintaansa ilman julkista rahoitusta.

No, miltäpä kuulostaa tämä Yle-laista löytyvä kirjaus, että ohjelmatoiminnan tulee erityisesti tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää virikkeellistä viihdettä? Minusta se kuulostaa karsittavissa olevalta toiminnalta. Nykyisessä yhteiskunnassa tällaista tehtävää ei voida pitää enää välttämättömänä eikä edes kovin tarpeellisenä. Maininta virikkeellisestä viihteestä kirjattiin lakiin vasta vuonna 2005. Tällä haluttiin selkeyttää Ylen mahdollisuutta kohdentaa kustannuksia viihteen tuottamiseen, luomiseen ja kehittämiseen. Yle on sinällään aivan perustellusti vedonnut tämän kirjauksen olemassaoloon, kun valtion mediayhtiön toimintaa viihteen parissa on kyseenalaistettu. Jos tältä osin halutaan muutoksia yhtiön toimintaan, pitää siis muuttaa sen toimintaa säätelevää lakia.

Jos verrataan vuoden 2005 suomalaista yhteiskuntaa siihen, jossa nyt elämme, virikkeellisen viihteen tarjonta on räjähtänyt. Tarjontaa on lähestulkoon loputon määrä, josta kansalaiset voivat valita itselleen mieluisinta sisältöä esimerkiksi lukuisten suoratoistopalveluiden kautta. Näitä on saatavilla kattavasti myös ilmaiskanavien tarjoamina. Viihteen katselu ei ole enää entisen tavoin sidoksissa televisioon ja sen lähetysaikoihin. Myös sosiaalinen media kaikkine palveluineen on mullistanut ihmisten ajankäyttöä lyhyessä ajassa. Esimerkiksi kun maininta virikkeellisestä viihteestä kirjattiin lakiin vuonna 2005, samana vuonna perustettiin videopalvelu YouTube. 15 vuotta myöhemmin sillä arvioitiin olevan Suomessa kuukausitasolla yli kolme miljoonaa käyttäjää.

Arvoisa puhemies! Löytyy lukuisia vastaavia esimerkkejä, jotka osoittavat virikkeellisen viihteen ja sen kuluttamisen valtavan muutoksen. Ne osoittavat samalla sen, kuinka paljon valtion mediayhtiön rooli tällaisen sisällön tuottajana on menettänyt merkitystään.

Yleisradioyhtiöiden toiminnan perusteena oleva puolueettomuuden turvaaminen ei sekään viihdesisältöjen osalta ole olennaisessa roolissa. Kansalaisten puolueeton tiedonsaanti ei vaarannu, jos viihdekenttä jää nykyistä enemmän kaupallisten toimijoiden vastuulle. Jonkinlaisena ongelmana voidaan nähdä se, että rajanveto erilaisten sisältöjen välillä on ajoittain hankalaa. Aina ei ole täysin yksinkertaista luokitella, mikä kuuluu viihteeseen ja mikä ei, mutta koska laista löytyy avoin kirjaus virikkeellisestä viihteestä, voidaan sen nähdä antavan Yleisradiolle valtavan laajat mahdollisuudet tuottaa sellaista sisältöä, joka ei ole enää perusteltua. Menkää katsomaan vaikka Yle Kioski LIFE TikTokista.

Kirjauksen poistamisen ei kuitenkaan ole pakko tarkoittaa automaattisesti sitä, että kaikki viihdetyyppiseksi luokiteltava sisältö poistuisi Yleisradion tarjonnasta. Jo ennen virikkeellisen viihteen kirjaamista lakiin Yleisradion oli mahdollista näyttää urheilutapahtumia, joten esimerkiksi tämä voitaisiin säilyttää mahdollisena jatkossakin.

Kun arvioidaan Ylen toimintaa, on tärkeää muistaa, että Yleisradion tuottamien sisältöjen säilyttämiseksi ei riitä se, että niitä seuraa jonkin suuruinen joukko suomalaisia. Tietty

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

katsojamäärä riittää yksityiselle toimijalle perusteeksi jatkaa tietyn sisällön tuottamista, mutta julkisella toimijalla tarkastelua on tehtävä erilaisista lähtökohdista.

Arvoisa puhemies! Ylen tarjontaan pystyttäisiin varmasti hankkimaan vieläkin enemmän sellaista sisältöä, joka saavuttaisi suuria katsojajoukkoja. Kyse on kuitenkin siitä, mikä nähdään yhteisistä varoista maksettuna perustelluksi. Jokaisen toiminnan pitää toteuttaa tämä tavoite. Virikkeellisen viihteen tuottaminen verorahoilla ei sitä enää täytä. On aika päivittää lakia. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitokset. — Ja edustaja Reijonen poissa. — Edustaja Immonen.

**15.35 Olli Immonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä olevassa lakialoitteessa Yleisradio Oy:stä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että laissa säilytetään maininta Ylen tehtävästä tuottaa kotimaista kulttuuria ja taidetta mutta poistetaan maininta virikkeellisen viihteen tuottamisesta. Tällaisen toiminnan ei voida katsoa kuuluvan Yleisradion ydintehtäviin, ja muutoksen myötä olisi mahdollista saavuttaa osaltaan myös säästöjä. Yleisesti näen, että Ylen rahankäytön läpinäkyvyyttä ja julkisuutta olisi perusteltua lisätä, jotta keskustelu lakisäätteiden ydintehtävien kannalta välttämättömästä rahoitustasosta olisi yhteiskunnassamme mahdollista. Jos rahankäyttö ei ole riittävän läpinäkyvää, se tekee konkreettisen keskustelun aiheesta vaikeaksi.

Arvoisa puhemies! Yleisradion kulut ovat jatkuvasti kasvaneet viime vuosina. Lakialoitteen perustelujen mukaan vuonna 2021 Ylen kulut olivat noin 508 miljoonaa euroa ja ne katettiin lähes kokonaan Yle-veron kautta saatavilla tuloilla. Vuoteen 2017 verrattuna vuosittaiset kulut ovat kasvaneet peräti yli 40 miljoonalla eurolla. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Ylen kulut jatkavat kasvuaan myös tulevina vuosina. Veronmaksajille Ylen paisuminen tietää luonnollisesti yhä enemmän maksutaakkaa.

Tässä vaikeassa taloudellisessa tilanteessa myös Ylen budjetista on välttämätöntä leikata. Vaikka Ylen rahoitusta leikattaisiin tuntuvastikin, voisi se silti hoitaa lakisäätteisiä ydintehtäviään eli ennen kaikkea uutis- ja ajankohtaisohjelmatuotantoaan. Lakeja, myös Ylelakia, voidaan aina muuttaa. Onkin tärkeää, että tässä lakialoitteessa keskitytään nimenomaan siihen, mitä näiden Ylen ydintehtävien tulisi olla. Yle käyttää rahaa esimerkiksi ulkomaisten viihdesarjojen esitysoikeuksiin. Lisäksi Ylen ohjelmista paistaa usein objektiivisuuden ja puolueettomuuden sijaan vahvasti läpi vihervasemmistolainen ja arvoliberaali ideologia. Voidaan perustellusti kysyä, onko aidosti oikeudenmukaista pakottaa suomalaiset maksamaan tällaisesta toiminnasta.

Arvoisa puhemies! Tämä lakialoite on täysin oikeansuuntainen. Laissa säilytettäisiin jatkossakin kohta, jossa mainitaan, että julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää kotimaista kulttuuria ja taidetta, mutta muutoksen myötä listasta poistettaisiin virikkeellisen viihteen tuottaminen. Sitä erilaiset yksityiset mediat ja alustat ovat nykyisin muutenkin pullollaan. Ylen ei ole nähdäkseni tarkoituksenmukaista kilpailla tällä sektorilla yksityisten toimijoiden kanssa ja mahdollisesti vääristää julkisrahoitteisena yhtiönä kilpailua markkinoilla. Yleisradion tulee keskittyä ensisijaisesti kansalaisten riippumattoman, objektiivisen ja puolueettoman tiedonsaannin turvaamiseen. Ylen panos kotimaisen kulttuurin hengissä pitämiseksi on myös merkityksellistä. Kuitenkin jokaisessa vastuullisesti toimivassa yhteiskunnassa on kyettävä tarkastelemaan julkisten varojen käyttöä kriittisesti.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

Arvoisa puhemies! Mediamaailman myllerryksen keskellä Ylen toimintaa on päivitettävä vastaamaan muuttunutta ympäristöä. Veronmaksajien varoista maksettu virikkeellisen viihteen tuottaminen ei ole vallitsevissa olosuhteissa järkevää toimintaa. Suomen valtio on velkaantunut huolestuttavaa vauhtia, ja julkinen talous on saatava tasapainoon. Kaikki turha ja tehoton julkisen rahan käyttö on saatava kitkettyä minimiin. Ylen on osallistuttava säästötalkoisiin, ja se on laitettava kulukuurille samalla tavalla kuin muutkin toissijaiset julkiset toiminnot.

Arvoisa puhemies! Näen, että seuraavan hallituksen on välttämätöntä ottaa Ylen toiminta ja sen rahankäyttö kriittisen tarkastelun kohteeksi.

Kannatan tätä edustaja Tynkkysen tekemää erinomaista lakialoitetta.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja edustaja Laakso.

**15.40 Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Ylellähän on oikeasti isossa kuvassa todella tarpeellinen rooli. Suomalaiset tarvitsevat kulttuuria ja tarvitsevat niin sanotusti asiaohjelmia ja opasteohjelmia ja kaikkia tämmöisiä. Mutta problematiikkahan on siinä, että Ylen toiminta on hämartyntä pitkän aikaa sitten, ja se johtuu aika paljon siitäkin, että näitä viihdeohjelmia tulee. Ja voin sanoa, että itsekin yllätyin, että tässä pari vuotta takaperin paras sarja, mitä olen televisiosta katsonut, tuli Ylen kanavilta, ja jo silloin mietin, ihmettelin sitä, miksi tätä näytetään suomalaisten veronmaksajien rahoilla, koska se oli niin hyvä ohjelma, että varmasti olisi joku kaupallinenkin tv-kanava ollut valmis maksamaan siitä ja näyttämään sen sitten omien ohjelmiansa mukana. Oikeastaan juuri silloin rupesin enemmän miettimään tätä juttua ja seuraamaan, kuinka paljon tulee oikeasti Yleltä ohjelmia, jotka eivät oikeasti tähän koko konseptiin oikeastaan millään tavalla kuulukaan.

Tämä on ehkä ajautunut siihen sen vuoksi, että Ylekin on tehnyt jatkuvalla syötöllä omia niin sanotusti tilastoja, millä tavalla suomalaiset, eri ikäryhmät ja eri sukupuolet tavoittaa. Ja kun itsekin olen liikenne- ja viestintävaliokunnassa ja siellä useinkin Ylen asioita käsitellään, niin siellä tuodaan esille vuosikatsausta ynnä muuta, ja siellä tuodaan hyvin konkreettisesti esiin se, kuinka laaja se porukka oikeasti on. Mutta totuudessaan se, että näillä sarjoilla saadaan tietyn ikäisiä tai tiettyä sukupuolta olevia ihmisiä katsomaan niitä, ei ole itsearvo, vaan itsearvohan on tehdä niin sanotusti yhteiskunnallisesti tärkeitten ohjelmien ja opetusohjelmien ja kulttuuri- ja tämäntyyppisten ohjelmien tarjontaa sinne eikä saada tällaisilla ulkomaalaisilla sarjoilla tehtyä sitä omaa niin sanotusti tilastointia mukavan näköiseksi.

Ja tilanne on vaan se, että meillä on iso hätä Suomen taloudesta, ja sen takia oikeasti Yleen on pakko suhtautua niin kuin ihan kaikkeen muuhunkin niin sanotusti julkisen puolen sektoriin. Sen vuoksi ei voi muuta kuin kannattaa edustaja Tynkkysen tekemää lakialoitetta. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitos. — Ja edustaja Ronkainen.

**15.42 Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Ensimmäinen täytyy tietysti kiittää edustaja Tynkkystä tästä lakialoitteesta. Itse olen istunut kohta kahdeksan vuotta Ylen hallintoneuvostossa ja nähnyt sen toiminnan niin sisältä kuin tietysti sitten katsojana myös päältäpäin, mitä se on, ja täytyy kyllä sanoa ihan suoraan, että ei se toiminta kyllä minua vielääkään ihan täysin vakuuta.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

Viime kaudella Ylen rahoituksessa tehtiin indeksikorotusten jäädytys ja se pysyi jollain lailla kuosissa, mutta kun tämä kausi alkoi, niin jäädytykset purettiin ja rahavirratt rupesivat taas kulkemaan Ylen kassaan niin, että kolina kävi. [Sheikki Laakson välihuuto]

Esimerkiksi Tanskassa yleisradiossa tehtiin priorisointi: ei yritettykään tarjota enää jokaiselle jotain vaan tehtiin päätös siitä, mitä tarjotaan ja kenelle. Jos oikein muistan, niin budjettia leikattiin jopa 30 prosenttia, ja en ole ainakaan kuullut, että siellä olisi mitään suurempia ongelmia tullut.

Meidänhän pitää vain priorisoida se, mitä ovat ne Ylen lakisääteiset tehtävät, mitä sen pitää tuottaa, ja jättää kaikki muu turha kaupallisille. Tämä uutistuotanto on sellainen, mikä on tärkeätä, ja ennen kaikkea alueellinen uutistuotanto, jota kukaan muu ei toteuta — sen minä näen ainakin tärkeänä — ja sitten tietysti asiasisältöinen ohjelma. Välttämättä niistäkään ei löydy kaupalliselle medialle pintaa tarttua kiinni, mutta Yleisradio sitä voi tuottaa.

Esimerkkinä vaikka tuo Ukrainan kriisi kun alkoi, niin kyllä Yleisradiolla oli aika vahva rooli siinä tiedottamisessa. Kun kukaan meistä ei voinut tietää, mitä rupeaa tapahtumaan missäkinpäin maailmaa, niin se oli äärimmäisen hyvää, ja muutenkin Ylen olemassaolo on tietyllä lailla meille huoltovarmuustekijä, ja se pystyy kriisitilanteessa toimimaan. Siellä on jopa testattu tätä nyt, että kaikki toimii, vaikka meillä esimerkiksi sähköverkko romahtais. Se on minun mielestäni tärkeätä, mutta silti, kun me puhutaan jostain virikkeellisestä viihteestä, ja niin kuin edustaja Tynkkynen kertoi, se voi pitää sisällään melkein mitä vaan, kyllä tässä minun mielestäni on mahdollisuutta myös tehdä pikku tarkastuksia asiaan.

Kyllä minäkin kannatan tätä edustaja Tynkkynen tekemää aloitetta. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja nyt edustaja Tynkkynen itse.

**15.45 Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Ja kiitoksia jo tähän mennessä olleesta keskustelusta lakialoitteen tiimoilta.

Edustaja Immonen laajensi hyvin tätä aihetta ja puhui tästä läpinäkyvyydestä, mitä tarvittaisiin Ylellä, ja tämä on juurikin tällä tavalla. Me ei hirveän tarkkaan ja syvälle päästä edes seuraamaan tuota valtavaa pottia ja sitä, mihin kaikkeen sitä konkreettisesti käytetään ja mitä maksetaan eri tuotannoissa ja niin edelleen. Tästä on muittenkin medioitten toimittajat kirjoittaneet ihan uutisjuttuja ja näkökulmakirjoituksia, siis valtamedian toimittajat, jotka ovat itsekin vaatineet ja toivoneet sitä, että tätä Ylen budjettia aivan uudella tavalla avattaisiin ja se olisi paljon läpinäkyvämpi. Tämä on erittäin tärkeä pointti näitten leikkauksen lisäksi.

Tässä haluaisin nyt perustella yhdellä hyvin oleellisella vertauskuvalla, esimerkillä, kuinka on menettänyt merkityksensä, että Ylen tarvitsisi enää tuottaa suomalaisille virikkeellistä viihdettä. Jos nyt kansalaisille annetaan kaksi vaihtoehtoa ja he saisivat valita näistä toisen:

Toinen on se, että Yle saa käyttää verorahaa tämmöisen virikkeellisen viihteen tuottamiseen, mutta eletään semmoisessa maailmassa niin kuin ennen oli, että on vain muutama tv-kanava ja me saadaan sitä virikkeellistä viihdettä sitten nauttia Ylen kanavalta — muutama tv-kanava, niin kuin silloin vuosikymmeniä sitten oli.

Toinen vaihtoehto, mistä kansalaiset saisivat valita, on se, että Yle ei saa tuottaa ollenkaan verorahoilla virikkeellistä viihdettä omissa kanavissaan, mutta eletään näin muuten tässä maailmassa, mikä vallitsee, eli toisin sanoen meillä ei ole vain ne neljä pääkanavaa vaan sen päälle ihan hirveä määrä tv-kanavia, mitä tuolta voi valita. Sen lisäksi meillä on

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

striimauspalvelut — Netflix, HBO, Apple TV, Prime Video, Star, Showtime, Viaplay, Disney+ ja niin edelleen — ja sen päälle vielä kaikki nämä somepalvelut, kuten youtubet, tiktokit, instagramit ja niin edelleen, missä on paljon erilaisia videoita. Siellä sisällöntuottajat tekevät meille sisältöä, jota voi katsoa ilmaiseksi.

Kysynpähän vain, että kumman vaihtoehdon näistä kansalaiset valitsisivat, ja minun mielestäni tämä on aika selkeä vastaus. He valitsisivat tämän nykymailman, mutta ainoastaan sillä erotuksella, että Yle ei verorahoja tuhlaa tämmöiseen toimintaan.

Tämä nyt vain kertoo siitä, että sitä virikkeellistä viihdettä, sitä on maailma pullollaan, sitä on niin paljon enemmän ja vielä ilmaiseksi saatavilla kuin mitä koskaan aikanaan oli, kun Yle oli vielä ns. vastuussa sen virikkeellisen viihteen tuottamisesta. Nyt kun tarvitaan niitä leikkauskohteita ja, niin kuin edustaja Laakso tuossa hyvin sanoi, meillä on iso hätä taloudellisesti, me joudutaan tekemään niitä priorisointeja, tämä on hyvin helppo kohde priorisoida leikattavaksi sen takia, että tämä ei tuota varsinaisesti semmoista tarvittavaa lisäarvoa yhteiskuntaan, koska sitä virikkeellistä viihdettä on niin paljon saatavilla kaikkialta muualta. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitos. — Ja edustaja Mäenpää.

**15.49 Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Tynkkynen on tehnyt kannatettavan lakialoitteen, ja se koskee Yleisradiota ja sitä lakia, joka tavallansa on Yleisradion ohjelmatoiminnan takana. Siinä lakiehdotuksessa ehdotetaan virikkeellistä viihdettä käytännössä vähennettävän sieltä.

Itse urheilua seuranneena ja urheilijan vanhempana olen hyvin usein törmännyt siihen, että ihmettelen sitä, mitä kaikkia ihmeellisiä sarjoja sieltä Yleltä tulee ja miten suomalainen urheilu on jäänyt jalkoihin tässä Ylen tuotannossa. Minun mielestäni olisi tärkeä asia, että Yleisradio keskittyisi myöskin suomalaisen urheilun tukemiseen. Jos sitä näkyisi enemmän Yleisradion kanavilla, niin tämä helpottaisi myöskin Suomessa esimerkiksi urheilijan sponsoreiden saantia, koska tällä hetkellä valitettavasti Suomessa huippu-urheilijat, tai sinne huippu-urheiluun pyrkivät, joutuvat elämään työvoimatoimiston ja Kelan rahoilla — sillä tavalla, että heitä ei tueta. Ja jos näkyvyyttä ei tarjota, niin ei myöskään tule sponsorointia siinä laajuudessa kuin sitä nykypäivänä urheilijat kaipaisivat.

Sitten verorahojen tilanne: Tuossa edustaja Tynkkynen aikaisemmassa puheenvuorosaan otti esille sen, että kun näitä tarjoajia on niin paljon muitakin, niin miksi meidän verovarvoja käytetään siihen, että meillä näytetään ulkomaisia sarjoja ja muita. Kyllä tässä taloustilanteessa mielestäni Ylen rahoja tulisi leikata ja joko keventää verotusta tai käyttää ne verovarvat täällä paremmin. Me ollaan aika kovassa taloudellisessa ahdingossa, ja tilanne todennäköisesti pahenee, kun korot nousevat.

Ehdottoman kannatettava esitys. Yhtä lailla leikkuria näihin rahoihin, kun varmaan joudutaan tekemään moneen muuhunkin ihan tärkeään asiaan.

Lisäksi toivoisin vielä lopuksi, että Yleisradio esittäisi uudestaan tämmöisiä kulttiohjelmiä kuten Katsastus ja Nyrölä 3.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin, hienoa. — Ja edustaja Tynkkynen.

**15.52 Sebastian Tynkkynen ps:** Kiitoksia vielä edustaja Ronkaiselle ja Mäenpäälle myöskin näistä hyvistä puheenvuoroista. Tämä kirvoitti tuomaan yhden oleellisen pointin

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

esille siinä, kun puolustetaan tätä Ylen budjettia lähinnä oikeastaan vihervasemmiston toimesta, mutta kyllä olen valitettavasti ollut huomaavinani, että myöskin itse asiassa keskustan ja kokoomuksenkin suunnalta on tullut tämmöistä puolustuspuhetta voimakkaasti Ylen budjettia kohtaan. Ehkä siellä on haluttu ajankohtaisohjelmiin esiintymään tai joku muu pelko siinä on ollut, mutta ei olla kuitenkaan suostuttu kritisoimaan.

On siis aina sanottu, että kaikki, mitä Yle tekee — tämä on yleensä argumentti — kaikki, mitä Yle tekee, on hirveän tärkeätä eikä tätä voi vähentää, että eivätkö kaikki ymmärrä, että oikeasti nämä kaikki ohjelmat tarvitaan, ja mistä lähtisi blaa, blaa, blaa. Minä haluaisin esittää vastakysymyksen, että jos tämä on niin hirveän tärkeätä, niin miksi et halua tätä lisää. Miksi et halua, että niitä uutislähetystyksiä olisi vielä moninkertaisesti useammin päivän aikana, tai miksi et halua, että sitä virikkeellistä viihdettä tehtäisiin enemmän ja Ylellä olisi muutama lisäkanava ja varsinkin ruotsinkielisiä tv-kanavia lisää, jos kerran tämä on niin hirveän tärkeätä? Mutta se on ehkä just tämä, että kun ei osata oikein moraalisesti eikä järkisyillä perustella, missä taso menee, niin tyydytään vain siihen, mikä se on sattunut olemaan, eikä olla valmiitakaan tarkastelemaan sitä, mikä olisi se minimi, mikä on vain välttämätöntä.

Tämä sama logiikka ihan vain analogiana: Samalla tavalla älyllisesti laiskasti suhtaudutaan myöskin rahan käyttöön esimerkiksi vaikkapa humanitääriin maahanmuuttoon, eli sanotaan, että se määrä, mikä me otetaan Suomeen, on tärkeätä ja niin pitää tehdä, mutta samalla logiikalla se vastakysymys on, että jos se on kerran hirveän tärkeätä, niin miksi ei oteta 1 000:n sijaan 2 000 tai 2 000:n sijaan 10 000 tai 10 000:n sijaan 100 000, mutta ihmiset eivät oikein osaa perustella, kun ollaan älyllisesti niin laiskoja, missä se oikea taso menisi.

Tämä on tämä argumenttien heikkous tässä Yle-keskustelussa, että ihan oikeasti ihmiset ja poliitikot eivät tunnu tietävän, mitä he itsekään asiasta oikeasti ovat mieltä, ja sitten vain laiskasti mennään, että se nyt on tuota tasoa ja näitä asioita varmaan todennäköisesti on tärkeä tehdä, mutta ei uskalleta oikeasti kriittisesti katsoa, ovatko ihan oikeasti ne monet Ylen ohjelmat ja tarjonta tärkeämpää kuin esimerkiksi se, että meillä olisi pienemmät ryhmäkoot kouluissa tai että meillä olisi paremmat ja vähemmän ruuhkautuneet terveystalot ja niin edelleen.

Minä kehotan meitä kaikkia käymään tätä kriittistä tarkastelua niin Ylen suhteen kuin monen muunkin poliittisen sektorin suhteen, että käytettäisiin sitä meidän kaikkien yhteisistä verovaroista kerättyä rahaa pelkästään sellaisiin kohteisiin, mihin sitä aidosti, välttämättömästi on tarpeellista käyttää. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin, kiitos. — Ja vielä annetun ajan puitteissa ehdimme yhden puheenvuoron pitää. — Edustaja Niemi.

**15.55 Veijo Niemi ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Säästöjä täytyy löytyä. Mielestäni säästöt voisi aloittaa vaikka toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkoista. Ylen toimitusjohtajan vuosipalkkio oli jo 2020 reilusti yli 300 000 euroa ja johtoryhmän muiden 11 jäsenen palkat yhteensä noin 1,8 miljoonaa. Melko kohtuuttomia summia, kun puhutaan siitä, että varsin usein sieltä Ylen kanavilta tulee illasta toiseen samoja uusintoja ohjelmista ynnä muista. En löydä kyllä kohtuullisuutta näin koviin vuosipalkkoihin tällaisessa tilanteessa, missä säästöjä täytyy löytyä. Tästä voisi aloittaa. — Kiitos.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Nyt valitettavasti keskustelu ja asian käsittely joudutaan keskeyttämään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 15.56.

---

Asian käsittelyä jatkettiin kello 17.46.

**Puhemies Matti Vanhanen:** Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 8 käsittelyä. — Keskustelu jatkuu, edustaja Kiviranta.

17.46 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Pyysin tosiaan ihan viime hetkellä tuossa puheenvuoroa. Siinähan etenkin perussuomalaiset — ja oikeastaan vain perussuomalaiset — arvostelivat Yle-veroa ja Yleisradion toimintaa laajasti, mutta esille ei tullut minusta eräs hyvin tärkeä myönteinen asia Yleisradion toiminnassa, nimittäin se, että Yleisradiolla on aluetoimitukset eri puolilla maata, ja ne ovat mielestäni erittäin tärkeitä niiden alueiden ihmisille. Kyllä Yleisradio tekee paljon sellaista tärkeää työtä, jonka vuoksi se on aivan välttämätön ja toimii erittäin laajasti kuitenkin. Toimituspolitiikassa tietysti voi olla aina moitittavaa, ja varmaan onkin, mutta Yleisradio kokonaisuutena kyllä minusta puoltaa paikkaansa edelleen tässä yhteiskunnassa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.